

Datum: 27 november 2018
Tijdstip: 20:00 – 21:00 uur
Locatie: Hotel Mitland te Utrecht
Deelnemers: **BPOA-bestuur:** Annelien van Groningen (voorzitter), Hans Philipse, Roelf Jan Dijkhuizen, Garnt Boonstra, Diederik Gombert, Barend de Leijster (adviseur Ferm-in-pensioenen). Bestuursleden SPOA en leden BPOA (zie bijlage 1)
Verslaglegging: Marita van Herpen (namens Stella Support)

1. Opening en mededelingen

Annelien van Groningen opent de algemene ledenvergadering BPOA om 20:00 uur en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Verslag ALV van 21 juni 2018 en de extra ALV van 26 juli 2018

Verslag ALV 21 juni 2018:

De actie voor het regelen van de extra ALV is op 26-7 uitgevoerd. Er zijn geen opmerkingen/aanpassingen op het verslag.

BESLUIT: het verslag van de ALV van 21 juni 2018 wordt door de aanwezige leden vastgesteld.

Verslag Extra ALV 26 juli 2018:

De bestuursleden zijn benoemd. Er zijn geen opmerkingen/aanpassingen op het verslag.

BESLUIT: het verslag van de extra ALV van 26 juli 2018 wordt door de aanwezige leden vastgesteld.

Alle verslagen zijn terug te vinden op de website van BPOA: www.bpoa.nl/downloads/ledenvergadering.

3. Bestuurszaken BPOA, décharge dhr. J.L. Philipse (penningmeester)

Annelien kondigt aan dat Hans Philipse per vandaag zal aftreden als penningmeester van BPOA. Hans is in 2013 samen met Paul van Bakel, Bas Steffens, Bastien Renieri en Annelien in het bestuur BPOA gekomen en heeft als gepensioneerd lid een waardevolle toevoeging gegeven aan de ontwikkeling van BPOA in de afgelopen vijf jaar. Hans heeft als 'nestor' van het bestuur altijd zijn brede ervaring vanuit de farmacie en bestuurszaken ingezet, zeker waar het ging om de helikopterview te houden. Hij bekeek steeds het complexe geheel van het pensioendossier in de brede context. Hans kan nu nog meer tijd vrij maken voor zijn familie en zijn hobby's. Het bestuur dankt Hans voor zijn inzet en zijn bijdrage aan BPOA en wenst hem een hele mooie tijd toe.

De taken van de penningmeester zijn inmiddels overgedragen aan Garnt Boonstra. Vanaf heden heeft Garnt de financiële verantwoording.

In verband met de zwangerschap van Annelien, zal Diederik Gombert vanaf heden tot februari tijdelijk het voorzitterschap op zich nemen. In februari 2019 zal het bestuur weer op volle sterkte zijn.

4. Apothekerspensioen in 2019: premie versus pensioenopbouw

BPOA heeft van SPOA het bericht ontvangen dat de pensioenopbouw in 2019 ongewijzigd blijft t.o.v. 2018: 1,1%, met een vaste jaarlijkse verhoging van 1,5%. De premie is eerder, per 1-1-2018, op 24,7% van de pensioengrondslag vastgesteld.

SPOA berekent ieder jaar of de pensioenregeling uit financieel oogpunt uitgevoerd kan worden, anders gezegd: is datgene wat de deelnemers inbrengen aan premie voldoende om de pensioenopbouw te kunnen financieren.

In 2017 is door SPOA aangekondigd dat de premie in 2018 niet toereikend zou zijn om de pensioenopbouw te financieren. Omdat het om een fors tekort in de financiering ging heeft BPOA toen na overleg met sociale partners en na instemming van de leden van BPOA zowel de hoogte van de premie als van de pensioenopbouw aangepast. Ook dit jaar is door SPOA weer een berekening gemaakt om de toereikendheid

van de premie voor 2019 te toetsen. Hieruit is gebleken dat de premie en de pensioenopbouw gehandhaafd kon blijven.

Opmerking uit de zaal: Steeds weer blijkt dat apothekers onvoldoende bekend zijn met het pensioendossier (volgens onderzoek VZA). Het blijft verstandig om uit te leggen aan de leden dat we niet zo'n beroerd pensioen hebben.

BPOA licht toe dat dit ook zeker in het bestuur van BPOA maar ook van SPOA een belangrijk aandachtspunt is. SPOA heeft onlangs een klantentevredenheidsonderzoek uitgezet. De resultaten daarvan zijn nog niet bekend. Het blijft een uitdaging om mensen te bereiken. BPOA heeft er daarom voor gekozen om bijvoorbeeld tijdens districtsledenbijeenkomsten van KNMP onderwerpen toe te lichten. Ook in 2019 staat dit op de agenda. Half december volgt een gezamenlijk interview van de voorzitters van BPOA en SPOA in het PW.

Ook in 2019 staat communicatie naar de leden hoog op de agenda. Zo zal BPOA haar leden vragen naar wat de wensen zijn voor de nieuwe pensioenregeling. Er wordt via de beschikbare kanalen gekeken om het draagvlak te vergroten. De districtsledenbijeenkomsten worden ook weer gebruikt voor informatie overdracht. Het bestuur staat open voor alle goede ideeën om meer bekendheid te geven en de kennis van het pensioendossier bij haar leden te verhogen.

Opmerking uit de zaal: Is de pensioenregeling van BPOA te vergelijken met een gemiddelde pensioenregeling?

BPOA licht toe dat de pensioenregeling van BPOA uniek is door de vaste indexatie. Hierdoor is er een goede relatie tussen de premie-inleg en de pensioenopbouw van de deelnemer zonder dat er veel overheveling plaatsvindt van jonge naar oude deelnemers of andersom.

Opmerking uit de zaal: ABP verhoogt de premie in 2019 voor de derde achtereenvolgende keer. In de regeling van de openbare apothekers wordt de premie door SPOA bewaakt, deze is zorgvuldig ingeregeld en wordt strak gemonitord, waardoor de zogenaamde premiedekkingsgraad een goed niveau heeft. PFZW bijvoorbeeld heeft een premie met een lagere premiedekkingsgraad, waardoor pensioenopbouw mede wordt gefinancierd uit de algemene reserve. Het advies is om alert te zijn op wat geschreven wordt in de pers, het pensioendossier is ingewikkelde materie en niet uit te leggen in een oneliner.

5. Toekomst van het apothekerspensioen

Barend de Leijster licht de toekomst van het pensioen toe. Politiek gezien is het pensioen een heel actueel dossier. Er speelt veel, het is ingewikkelde materie en veel partijen zijn er bij betrokken. De afgelopen maanden is er veel vergaderd door de sociale partners op landelijk niveau, echter zonder resultaat want er is nog steeds geen pensioenakkoord.

De situatie voor het apothekerspensioen is als volgt. Tussen SPOA en BPOA ligt een uitvoeringscontract voor de pensioenregeling. Dit contract heeft een looptijd van vijf jaar en is gestart op 1-1-2015, het contract loopt per 1-1-2020 af. Dit heeft te maken met de berekeningsgrondslagen die in de premie worden gebruikt. Deze datum loopt toevallig gelijk met de datum dat de overheid het nieuwe pensioenstelsel wil invoeren.

1-1-2020 is dus het moment van herijken: is er aanleiding om de pensioenregeling of andere aspecten aan te passen? Wat is de invloed hierop van een nieuw pensioenstelsel in Nederland?

Hoewel er nog geen akkoord is, zijn in het Regeerakkoord de volgende elementen genoemd als op te nemen onderdelen in het nieuwe pensioenstelsel van Nederland.

- Het afschaffen van de doorrekeningsmatiek: geen vast opbouw percentage maar een opbouw percentage dat in de loop der jaren afneemt.
- Gevolg van het eerste punt is afbouw van solidariteit van jong en oud. Dit zit bij BPOA al in de huidige regeling verwerkt door de vaste indexatie van 1,5%.
- Pensioenopbouw via individuele pensioenpotjes in combinatie met een collectieve buffer en collectieve voorziening voor de uitkeringen.

Deze uitgangspunten zijn overgenomen uit een advies van de SER aan de regering. Later heeft een deel van de landelijke sociale partners bekend gemaakt meer te zien in een zogenaamd ambitiepensioen. Dit is meer een collectief stelsel, waarbij vanuit een vastgestelde premie pensioen wordt ingekocht. Dit aspect is nu al onderdeel van de regeling van BPOA.

Opmerking uit de zaal: er is sprake van een extreem lage rekenrente. Per 1-1-2020 moeten de grote pensioenfondsen bij onveranderde omstandigheden korten. Dit geldt voor SPOA eind 2020 ook. Eind 2020 lijkt ver weg maar komt snel op ons af. Uiteraard wordt dit nauwlettend gevolgd.

Opmerking uit de zaal: er is in het politiek debat een voorstel gedaan om de grens van 2020 uit te stellen. Dit is echter slechts een voorstel.

Hoe dan ook, BPOA zal de huidige pensioenregeling tegen het licht houden. Het bestuur BPOA heeft in 2019 het volgende plan.

In 2019 gaat het bestuur samen met de openbare apothekers, de leden, kijken naar de pensioenregeling en meteen ook naar andere aspecten. Er vindt een evaluatie plaats van de volgende aspecten:

- a. Pensioenregeling
- b. Werkingssfeer en verplichtstelling
- c. Uitvoering
- d. Communicatie

Middels enquêtes, bijeenkomsten en ledenvergaderingen worden de leden betrokken bij de evaluatie: hoe kijken de leden aan tegen de pensioenregeling en welke elementen willen zij in de nieuwe regeling? Ook zullen sociale partners als LAD, VZA, ASKA worden benaderd en gehoord. De besluitvorming ligt uiteindelijk bij de leden.

Opmerking uit de zaal: Het gaat om de kracht van de herhaling maar ook om duidelijke uitleg van de verschillende aspecten waar naar gevraagd gaat worden. Bij enquêtes moet opgepast worden voor kretologie. Voordat een antwoord gegeven kan worden, moeten mensen goed snappen waar het over gaat. Er is nog veel onbekendheid met het pensioendossier, hoe kun je vragen beantwoorden als je niet/onvoldoende begrijpt wat er mee bedoeld wordt. BPOA zal voorinformatie moeten geven alvorens te vragen naar inhoudelijke zaken.

a. Uitgangspunten pensioenregeling

De uitgangspunten zijn een moderne en toekomstbestendige regeling die betaalbaar is en draagvlak heeft bij de leden.

Of de regeling modern is hangt ook af van wat er landelijk wordt bepaald maar voor wat betreft de afnemende opbouw is dit al in de regeling van BPOA meegenomen. In 2015 is de huidige pensioenregeling ontworpen en het blijkt na 5 jaar nog een moderne regeling. Toch zal naar diverse aspecten gekeken worden, zoals pensioensoorten als partnerpensioen etc.

Of de regeling betaalbaar is hangt af van wat de leden acceptabel vinden. Is bijvoorbeeld acceptabel dat de premie hoger wordt dan een bepaald niveau (bijvoorbeeld 1/5 van het inkomen)? Wat is de ambitie voor de hoogte van een pensioenresultaat? Wat is het pensioengevend inkomen, bijvoorbeeld ook het inkomensdeel boven € 79.000 (tot € 105.000). Destijds is de bovengrens van € 75.000 een bewuste keuze geweest, ook dat moet opnieuw getoetst worden. De premie ligt nu op 24,7%, is er een natuurlijke bovengrens? Voor al deze uitgangspunten moet er voldoende draagvlak zijn bij de leden.

b. Werkingssfeer en verplichtstelling

Het uitgangspunt 'een verplichte regeling voor alle beroepsgenoten/openbare apothekers' is een leidend principe voor de huidige werkingssfeer. Er is verbinding onder beroepsgenoten door deelname aan dezelfde pensioenregeling. Zowel loondienstapothekers als zelfstandige ondernemers zitten bij elkaar in 1 pensioenregeling. En deze verbinding/solidariteit is de basis onder de collectieve regeling. Collectiviteit wil zeggen samen risico's delen op beleggings- en arbeidsongeschiktheidsaspecten en bij overlijden (lang en kort leven) en dat kan alleen als iedereen meedoet. Dit is van oudsher de opzet en hiervoor is de verplichtstelling afgegeven. Overigens is de verhouding tussen zelfstandige en loondienstberoepsgenoten geen vereiste meer voor het afgeven van een verplichtstelling door de minister van SZW.

Opmerking uit de zaal: De leden die roepen dat als ze het zelf regelen het resultaat dan beter zou zijn, weten niet waar zij het over hebben. Zijn de kosten voor het inhuren van diverse adviseurs en accountant wel meegenomen? Als je pensioen collectief kunt regelen dan kun je meer risicovol beleggen, dan dat je

het zelf regelt, zeker vanaf een bepaalde leeftijd. Risico's deel je met elkaar. Bovendien, indien er geen collectieve pensioenregeling is, verzuimen mensen vaak om zelf pensioenopbouw te regelen.

Opmerking uit de zaal: Deze misverstanden moet BPOA ook als voorinformatie geven. Communicatie omtrent het pensioendossier blijft moeilijk, psychologen kijken mee maar een eenduidige oplossing is nog niet voorhanden. Om de achterstand van kennis in te lopen legt SPOA op haar website het pensioendossier in 3 stappen uit, van simpel naar meer diepgang (www.spoa.nl/pensioen-1-2-3).

Opmerking uit de zaal: De boodschap blijven herhalen is van belang. Ook communiceren via media die niet vluchtig is, helpt. Een voorbeeld wordt genoemd voor de keuze van een krant met meer bestendigheid. Annelien van Groningen geeft aan dat binnenkort een artikel over BPOA en SPOA in het Pharmaceutisch Weekblad wordt opgenomen.

c. Uitvoering pensioenregeling

De uitvoering van de pensioenregeling van BPOA geschiedt door SPOA. AZL staat hier overigens helemaal los van. Deze partij, die de administratieve uitvoering doet, wordt door SPOA gekozen. De relatie tussen BPOA en SPOA is van oudsher de situatie op het gebied van uitvoeren van de pensioenregeling van BPOA. De samenwerking gaat goed maar er moet ook zakelijk naar worden gekeken. Periodiek worden alternatieve mogelijkheden van uitvoering van de pensioenregeling getoetst en geanalyseerd. Alternatieve mogelijkheden zoals de gehele regeling elders onderbrengen zoals een Kring van een APF, of zoals in het verleden bekeken samen met PMA, kunnen worden onderzocht. Hier gaat BPOA heel voorzichtig mee om, want dat is een zeer intensief en dus ook zeer kostbaar traject.

Opmerking uit de zaal: Hoe is het pensioen in Nederland ten opzichte van andere landen in Europa? Gerefereerd wordt naar de presentatie die Ronald Heijn (Bestuurslid bij SPOA) in juni 2018 heeft gegeven. Nederland staat aan de top. Daarbij wordt echter aangegeven, dat het moeilijk te vergelijken is want heel veel zaken zijn in andere landen anders georganiseerd.

d. Uitgangspunten communicatie

Communicatie naar de leden heeft grote aandacht van het bestuur van BPOA. Ook gelet op de opmerkingen uit de zaal die al genoemd zijn. BPOA hecht aan direct contact met de leden. Dit kan door bijeenkomsten in het land te houden en met leden in gesprek te gaan. Hierbij wordt ook gekeken naar het benaderen van regionale apothekersverenigingen. Deze interactieve communicatie tussen bestuur en de leden dient helder, eerlijk en eenvoudig te zijn en moet het uitzicht op pensioen helder maken aan de hand van maatmensen (leeftijd/salaris/deeltijd en voltijds). SPOA en BPOA zullen informatie op elkaar afstemmen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van dezelfde uniforme rekenmethode.

Opmerking uit de zaal: Advies om boodschap te blijven herhalen en gebruik te maken van papier i.p.v. mail, bijvoorbeeld door informatie mee te zenden met de uitnodiging van de ALV. Dit in combinatie met publicaties in het PW.

BPOA geeft aan dat hier een goede afweging moet worden gemaakt, ook kostentechnisch want verzending van informatie op papier en is een stuk duurder dan digitaal.

6. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen vragen/opmerkingen voor de rondvraag. De voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun aanwezigheid, betrokkenheid en input. De leden zullen in 2019 van het bestuur horen zodat we samen kunnen werken aan een toekomstige regeling.

Besluiten		
1. Het verslag van de ALV van 21 juni 2018 wordt door de aanwezige leden vastgesteld.		
2. Het verslag van de extra ALV van 26 juli 2018 wordt door de aanwezige leden vastgesteld.		
Acties	Wie	Deadline
Er zijn geen acties opgenomen.		

Bijlage 1: Lijst van aanwezigen ALV 27-11-2018

Dhr. Abrahams, P.	Dhr. Kortekaas, Johan
Dhr. Bazaz, A.	Dhr. Pieters, R.
Dhr. Bartels, R.	Dhr. Philipse, Hans
Dhr. Boonstra, Garmt	Dhr. Van der Sandt, H.
Dhr. Dijkhuizen, Roelf Jan	Dhr. Sassen, P.
Dhr. Gombert, Diederik	Mevr. Sauerland, P.
Dhr. Grobben, H.	Dhr. Spaans, R.
Mevr. Groningen, Annelien van	Dhr. Spelbos, V.S.
Dhr. Haanraadts, H.P.	Dhr. Steffens, Bas
Dhr. Havinga, B.	Dhr. Ulmann, R.M.
Mevr. Huizinga, Carolijn	Dhr. Zijl, T. van
Dhr. Kolman, R.	